

РОЗДІЛ V. АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО І ПРОЦЕС

УДК 346.91

DOI <https://doi.org/10.26661/2786-5649-2022-1-05>

Роль адміністративного права у реалізації економічної функції держави в аспекті співвідношення із системою адміністративного права

Коломоєць Т. О.

доктор юридичних наук, професор,
член-кореспондент НАПрН України,
Заслужений юрист України,
декан юридичного факультету
Запорізький національний університет
проспект Соборний, 74, м. Запоріжжя, Україна
orcid.org/0000-0003-1101-8073
t_deputy@ukr.net

Кремова Д. С.

доктор філософії зі спеціальності Право (PhD),
викладач кафедри конституційного та
адміністративного права
Запорізький національного університет
проспект Соборний, 74, м. Запоріжжя, Україна
orcid.org/0000-0001-5334-8498
darya_ezh@ukr.net

Колпаков В. К.

доктор юридичних наук, професор,
завідувач кафедри адміністративного та господарського права
Запорізького національного університету
проспект Соборний, 74, м. Запоріжжя, Україна

Ключові слова: адміністративне право, реалізація, економічна функція держави, підфункції, система адміністративного права, співвідношення.

Перегляд основних положень теорії адміністративного права щодо розуміння його змісту, призначення, модифікації предмету і методу правового регулювання нерозривно пов'язане із модифікацією функціонального призначення держави, оскільки адміністративне право як складовий елемент системи права в цілому відіграє важливу роль у реалізації останнього. Зміна функцій держави як всіх разом, так і кожної окремо об'єктивно зумовлює й зміну векторів використання ресурсу відповідної галузі національного права. Розвиток економічних відносин, впровадження новаційних інституцій в економіку України зумовлюють й зміну правових моделей регулювання всього розмаїття економічних відносин, зростання ваги одних форм і методів галузевого правового впливу, із акцентом на урахування викликів часу у забезпеченні публічного адміністрування у галузі економіки. І, навпаки, зменшення ваги інших аналогів, завдяки звуженню сфер безпосереднього втручання суб'єктів публічного адміністрування в економічному секторі функціонування держави. З огляду на важливість економічних відносин для забезпечення функціонування держави в цілому в умовах інтенсифікації євроінтеграційних прагнень України й важливість ролі і значення адміністративного права у врегулюванні зазначених відносин, актуальним є питання співвідношення

забезпечення реалізації відповідної функції адміністративного права у контексті докорінної модифікації останнього. Це набуває не тільки суто теоретичного, а й практичного значення, оскільки формування сучасного оновленого наукового базису як квінтесенції доктринальних положень щодо розуміння сучасного адміністративного права, його функціонального призначення, змісту для вітчизняної нормотворчості у сфері економічних відносин, із притаманним їм видовим багатоманіттям, багато в чому зумовило або його ефективність або ж навпаки гальмування його. Це у повній мірі стосується ролі адміністративного права у забезпеченні реалізації економічної функції, що в контексті модифікації змісту самої функції держави в сучасних ринкових умовах в Україні та реалізації прагнень інтеграції у європейський та світовий економічних простір, а також у світлі модифікації самого адміністративного права набуває особливого значення для правотворчості, для правозастосування. Важливо проаналізувати сучасне розуміння економічної функції держави, основних доктринальних підходів щодо розуміння системи адміністративного права як одного із «ключових постулатів» й з'ясувати співвідношення елементів останнього із сферою регулюючого впливу в економічній сфері в сучасних умовах реалізації економічної функції держави. Мета роботи полягає в аналізі доктринальних положень щодо сучасного розуміння економічної функції держави й ролі адміністративного права у цьому процесі в аспекті узгодженості такого регулювання в контексті доктринального перегляду системи відповідного галузевого елементу системи національного права. Об'єктом роботи є суспільні відносини, які виникають у процесі адміністративно-правового регулювання відносин в галузі економіки, в процесі реалізації економічної функції держави в сучасних умовах. Предметом роботи є співвідношення сучасного доктринального розуміння системи адміністративного права із його роллю у забезпеченні реалізації економічної функції держави, з'ясування ступеню їх узгодженості у такому співвідношенні з огляду на модифікацію як самої економічної функції держави, так і розуміння призначення адміністративного права та його системи. Методологічну основу роботи сформували як загальнонаукові, так і спеціальні методи наукового пізнання, серед яких діалектичний аналіз, порівняльно-правовий, логічний, спеціально-юридичний, моделювання. У контексті основного погляду на систему адміністративного права цілком можна вести мову про виокремлення, поряд з елементами Загального адміністративного права, зорієнтованими в т.ч. на врегулювання відносин реалізації економічної функції держави (адміністративні акти, адміністративні договори, публічне майно, публічне правонаступництво), акти планування, контроль, нагляд, адміністративні процедури тощо), й про численні елементи Особливого адміністративного права, роль яких щодо реалізації економічної функції держави заперечувати неможна. До таких можна віднести адміністративно-господарське право (детальний аналіз якого у своїх роботах, із акцентом на зв'язок із економікою та використання нормативного галузевого інструментарію для його врегулювання, пропонують С. Поздняков, Є. Петров, Р. Мельник та ін.), адміністративно-земельне право (з поглибленим його аналізом у роботах В. Бевзенка), будівельне, містобудівне право тощо, які сфокусували у тій чи іншій мірі фактично на забезпеченні реалізації підфункцій економічної функції держави. Безперечно, реалізація останньої забезпечується не лише за допомогою правових регуляторів, однак їх роль є важливою, й серед таких регуляторів своє місце (з акцентом на регулюючий вплив держави на економіку, на забезпечення економічних інтересів держави, аналогів приватних осіб за будь-яких умов) посідає й надалі зберігає адміністративне право, й в аспекті співвідношення економічної функції із системою адміністративного права (особливо в аспекті оновленого доктринального погляду на неї й виділення складових Особливого права, які фактично кореспондуються із підгалузевим поділом економічної функції), це прослідковується досить чітко. Таке співвідношення варто враховувати при формуванні наукового базису для сучасної вітчизняної нормотворчості, зорієнтованої на забезпечення регулювання відносин публічного адміністрування в економічному секторі задля охоплення всього змістовного багатоманіття останнього й ефективності такого регулювання як щодо економічного сектору в цілому, так і його складових, використовуючи весь адміністративно-правовий інструментарій.

**The role of administrative law in the implementation of the economic function of the state
in the aspect of the relationship with the system of administrative law**

Kolomoiets T. O.

*Doctor of Juridical Sciences, Professor,
Honoured Lawyer of Ukraine,
Corresponding Member of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine, Dean of Law
Faculty of Zaporizhzhia National University,
Soborny Avenue, 74, Zaporizhzhia, Ukraine
orcid.org/0000-0003-1101-8073
t_deputy@ukr.net*

Kremova D. S.

*Doctor of Philosophy in Law (PhD),
lecturer of the department of constitutional and
administrative law
Zaporizhzhia National University
Soborny Avenue, 74, Zaporizhzhia, Ukraine
orcid.org/0000-0001-5334-8498
darya_ezh@ukr.net*

Kolpakov V. K.

*Doctor of Law, Professor,
Head of the Department of Administrative and Commercial Law,
Zaporizhzhia National University
Soborny Avenue, 74, Zaporizhzhia, Ukraine*

Key words: *administrative law, implementation, economic function of the state, sub-function, system of administrative law, correlation.*

Revision of the main provisions of the theory of administrative law on the understanding of its content, purpose, modification of the subject and method of legal regulation is inextricably linked to the modification of the functional purpose of the state, since administrative law as a constituent element of the system of law as a whole plays an important role in the implementation of the latter. Change of functions of the state as all together and each separately objectively causes a change in the vectors of use of the resource of relevant branch of national law. The development of economic relations, introduction of innovative institutions in the Ukrainian economy cause changes in legal models to regulate the entire diversity of economic relations, increasing the weight of certain forms and methods of sectoral legal impact, with an emphasis on taking into account the challenges of the time in ensuring public administration in the field of economy. And, on the contrary, reduction of the weight of other analogues due to narrowing of the areas of direct intervention of subjects of public administration in the economic sector of state functioning. Given the importance of economic relations to ensure the functioning of the state as a whole in conditions of intensification of European integration aspirations of Ukraine and the importance of the role and significance of administrative law in the settlement of these relations, relevant is the issue of correlation ensuring the implementation of relevant function of administrative law in the context of radical modification of the latter. This acquires not only purely theoretical, but also practical importance, since the formation of a modern updated scientific basis as a quintessence of doctrinal provisions on the understanding of modern administrative law, its functional purpose, content for domestic rulemaking in the field of economic relations, with their inherent species diversity, in many

ways has determined either its effectiveness or on the contrary inhibition. This fully applies to the role of administrative law in ensuring the implementation of economic function, which in the context of modification of the content of the state function in modern market conditions in Ukraine and implementation of the aspirations of integration into the European and world economic space, as well as in the light of the modification of administrative law itself becomes particularly important for lawmaking, for law enforcement. It is important to analyze the modern understanding of the economic function of the state, the main doctrinal approaches to the understanding of the system of administrative law as one of the "key postulates" and find out the correlation of elements of the latter with the sphere of regulatory influence in the economic sphere in modern conditions of implementation of the state economic function. The purpose of the work is to analyze doctrinal provisions on the modern understanding of the economic function of the state and the role of administrative law in this process in the aspect of consistency of such regulation in the context of doctrinal revision of the relevant sectoral element of the system of national law. The object of the work is public relations arising in the process of administrative and legal regulation of relations in the field of economy, in the process of implementation of the economic function of the state in modern conditions. The subject of the work is the correlation of modern doctrinal understanding of the system of administrative law with its role in ensuring the implementation of the economic function of the state, finding out the degree of their coherence in this correlation taking into account the modification of both the economic function of the state, and understanding of the purpose of administrative law and its system. Methodological basis of the work was formed by both general scientific and special methods of scientific knowledge, among which are dialectical analysis, comparative-legal, logical, special-legal, modeling. In the context of the basic view of the system of administrative law we can well talk about the allocation, along with the elements of General administrative law, which are focused, among other things, on the regulation of relations of implementation of the economic function of the state (administrative acts, administrative contracts, public property, public succession, planning acts, control, supervision, administrative procedures, etc.), and numerous elements of Special administrative law, whose role in implementing the economic function of the state cannot be denied. These can include administrative and economic law (detailed analysis of which in their works with an emphasis on the relationship with the economy and the use of normative sectoral tools for its regulation is offered by S. Pozdnyakov, E. Petrov, R. Melnik and others), administrative and land law (with in-depth analysis in the works of Bevzenko), construction, urban planning law, etc., which have focused to some extent actually on ensuring implementation of sub-functions of economic function of the state. Undoubtedly, the implementation of the latter is provided not only with the help of legal regulators, but their role is important, and among such regulators its place (with a focus on the regulatory influence of the state on the economy, on ensuring the economic interests of the state, analogous to private persons under any conditions) is taken and further preserves administrative law in the aspect of correlation of economic function with the system of administrative law (especially in the aspect of updated doctrinal view of it and highlighting of components of Special Law, which Such a correlation should be taken into account in the formation of a scientific basis for modern domestic rulemaking, focused on ensuring the regulation of relations of public administration in the economic sector to cover the entire substantive diversity of the latter and the effectiveness of such regulation both in respect of the economic sector as a whole and its components, using all administrative and legal tools.

Вступ. Актуальність. Перегляд основних положень теорії адміністративного права щодо розуміння його змісту, призначення, модифікації предмету і методу правового регулювання нерозривно пов'язане із модифікацією функціонального призначення держави, оскільки адміністративне право як складовий елемент системи права в цілому відіграє важливу роль у реалізації останнього. Зміна функцій держави як всіх разом, так і кожної окремо об'єктивно зумовлює й зміну векторів використання ресурсу відповідної галузі національного права. Розвиток економічних відносин, впровадження новаційних інституцій в економіку України зумовлюють й зміну правових моделей регулювання всього розмаїття економічних відносин, зростання ваги одних форм і методів галузевого правового впливу, із акцентом на урахування викликів часу у забезпеченні публічного адміністрування у галузі економіки. І, навпаки, зменшення ваги інших аналогів, завдяки звуженню сфер безпосереднього втручання суб'єктів публічного адміністрування в економічному секторі функціонування держави. З огляду на важливість економічних відносин для забезпечення функціонування держави в цілому в умовах інтенсифікації євроінтеграційних прагнень України й важливість ролі і значення адміністративного права у врегулюванні зазначених відносин, актуальним є питання співвідношення забезпечення реалізації відповідної функції адміністративного права у контексті докорінної модифікації останнього. Це набуває не тільки суто теоретичного, а й практичного значення, оскільки формування сучасного оновленого наукового базису як квінтесенції доктринальних положень щодо розуміння сучасного адміністративного права, його функціонального призначення, змісту для вітчизняної нормотворчості у сфері економічних відносин, із притаманним їм видовим багатоманіттям, багато в чому зумовило або його ефективність або ж навпаки гальмування його. Це у повній мірі стосується ролі адміністративного права у забезпеченні реалізації економічної функції, що в контексті модифікації змісту самої функції держави в сучасних ринкових умовах в Україні та реалізації прагнень інтеграції у європейський та світовий економічний простір, а також у світлі модифікації самого адміністративного права набуває особливого значення для правотворчості, для правозастосування. Важливо проаналізувати сучасне розуміння економічної функції держави, основних доктринальних підходів щодо розуміння системи адміністративного права як одного із «ключових постулатів» й з'ясувати співвідношення елементів останнього із сферою регулюючого впливу в економічній сфері в сучасних умовах реалізації економічної функції держави. Мета

роботи полягає в аналізі доктринальних положень щодо сучасного розуміння економічної функції держави й ролі адміністративного права у цьому процесі в аспекті узгодженості такого регулювання в контексті доктринального перегляду системи відповідного галузевого елементу системи національного права. Об'єктом роботи є суспільні відносини, які виникають у процесі адміністративно-правового регулювання відносин в галузі економіки, в процесі реалізації економічної функції держави в сучасних умовах. Предметом роботи є співвідношення сучасного доктринального розуміння системи адміністративного права із його роллю у забезпеченні реалізації економічної функції держави, з'ясування ступеню їх узгодженості у такому співвідношенні з огляду на модифікацію як самої економічної функції держави, так і розуміння призначення адміністративного права та його системи. Методологічну основу роботи сформувавши як загальнонаукові, так і спеціальні методи наукового пізнання, серед яких діалектичний аналіз, порівняльно-правовий, логічний, спеціально-юридичний, моделювання. Ступінь дослідження проблеми. У вітчизняній адміністративно-правовій науці проблематика співвідношення адміністративно-правового регулювання реалізації конкретної функції держави із доктринальним поглядом на систему адміністративного права задля з'ясування реальної ролі відповідного галузевого елементу системи права у такому регулюванні достатньо уваги не приділяється. В основному, увага концентрується або на аналізі функції держави, в т.ч. економічної функції, як правило у загально-теоретичному правовому розумінні (наприклад, роботи Н. Оніщенко, С. Погребняка, П. Рабіновича, О. Лоцихіна, О. Джураєвої та ін.), або ж на проблемних питаннях адміністративно-правового регулювання в економічній сфері в цілому (наприклад, роботи О. Рябченко, С. Позднякова, В. Галуцька, В. Наумова та ін.) чи окремих її складових (наприклад, роботи А. Шарої, Н. Галіциної, Ю. Волкової, Ю. Легези, Т. Мінки та ін.), або ж на проблематиці системи адміністративного права (наприклад, роботи Р. Мельника, С. Мосьондза, Є. Петрова, В. Бевзенка та ін.). Ці роботи цілком можуть слугувати підґрунтям та джерельною базою для дослідження теми роботи, а результати їх опрацювання – систематизації для формулювання результатів розкриття теми роботи.

Виклад основного матеріалу дослідження.

I. Економічна функція держави та роль адміністративного права у забезпеченні її реалізації. У теорії держави і права функції держави традиційно вважаються основними напрямками її функціонування, «основними об'єктивно необхідними, найбільш загальними напрямками її діяльності,

що належні вирішувати головні завдання держави у спеціальних формах за допомогою спеціальних методів» [1, с. 10], «сукупністю основних різновидів державної діяльності, ... основних напрямків її діяльності щодо управління процесами у суспільстві, виконання завдань держави» [2, с. 5], «структурно та змістовно відокремленими напрямками діяльності», що обумовлені системою об'єктивних факторів, мають нормативно-закріплені характер, є засобами реалізації завдань, відображають закономірності організації держави як складної соціальної системи, обумовлюють процес становлення, історичної зміни держав, відображають їх сутність та можливості як суб'єктів міжнародних процесів» [3, с. 5], «найбільш виразними напрямками сутності державної діяльності, змістом цієї діяльності, ... основними напрямками діяльності держави щодо вирішення завдань, які стоять перед нею» [4, с. 13], «цілеспрямованими основними напрямками внутрішньої та зовнішньої діяльності держави, що виражають її сутність, соціальне призначення в суспільстві, зумовлені розв'язанням конкретних завдань щодо демократизації суспільного життя, верховенства права, захисту прав і свобод людини і громадянина, мають законодавчу регламентацію» [5, с. 51].

Не зважаючи на розмаїття сформульованих визначень, розуміння функцій держави у середовищі вчених-юристів є єдиним, із акцентом уваги на те, що вони є основними об'єктивно-зумовленими напрямками функціонування, існування держави.

У всьому розмаїтті функцій держави своє чільне місце посідає економічна функція як «... зумовлені об'єктивними умовами соціального розвитку та виробничими цілями, напрямками державної діяльності в умовах економічної системи суспільства» [4, с. 13], «постійний напрям діяльності держави в економічній та суміжних з нею сферах» [4, с. 15], «напрямок, системоутворюючим чинником якого виступають потреби людей у сфері економіки» [6, с. 10], «сукупність подібних між собою видів (різновидів) економічної діяльності держави, спрямованих на формування ринкових відносин» [7, с. 31; 8, С. 16].

У загальному класифікаційному розподілі вона є складною, бо включає підфункції щодо окремих складових економічних відносин, є постійною, бо здійснюється впродовж всього періоду існування держави, є базовою, бо лежить в основі побудови всіх інших інститутів існування держави, побудови на підставі «економічного підґрунтя», а також є мобільною, бо змінюється з урахуванням викликів часу й стратегії подальшого існування держави.

Враховуючи результати дослідження феномену економічної функції фахівцями-економі-

стами, фахівцями з публічного управління, вчені-юристи цілком слушно пропонують розгляд економічної функції в аспекті її поділу на внутрішню функцію держави та зовнішню функцію держави [9, с. 30-31], що є також важливим для з'ясування ролі права у забезпеченні її реалізації, з використанням всього розмаїття нормативного інструментарію.

Специфіка економічної функції держави передбачає доцільність використання для її реалізації ресурсу різних галузевих складових елементів системи національного права з огляду на предмет правового регулювання. Серед таких елементів своє чільне місце посідає й адміністративне право, покликане регулювати суспільні відносини, в т.ч. й в економіці, в аспекті забезпечення унормування публічного адміністрування. Економічний сектор відносин вимагає втручання з боку держави в аспекті забезпечення постійної цілеспрямованої діяльності з боку суб'єктів публічного адміністрування, з використанням всього розмаїття методів, форм, принципів тощо, задля забезпечення реалізації та захисту публічних інтересів. Традиційно адміністративно-правове регулювання в галузі економіки, а відповідно й реалізація економічної функції держави здійснюється із залученням значної кількості суб'єктів публічної адміністрації і як суб'єктів нормотворення, і як суб'єктів правозастосування, в т.ч. й унікальних, реалізація повноважень здійснюється навіть в окремих сегментах економічного сектору (як у межах держави, так і за кордоном), із превалюючим використанням інструментарію публічного адміністрування, ресурс якого адаптовано саме для відповідної сфери суспільних відносин. З огляду на поліфункціональний поділ економічної функції держави, цілком логічним є домінування в адміністративно-правових положеннях засад використання ліцензування, квотування, реєстрації, оподаткування, кредитування тощо. Специфіка цієї функції держави зумовлює унормоване домінування економічного, непрямого, опосередкованого різновидів інструментарію публічного адміністрування, поєднання регулюючого (наприклад, в банківській справі, митній справі, державному кредитуванні, підприємницькій діяльності тощо) та охоронного впливу (з використанням унормованих заходів попередження, припинення, відповідальності), матеріальних та процедурних норм (наприклад, щодо адміністративних процедур у виробничому, обслуговуючому секторі економіки), що й дозволяє використати всю унікальність адміністративного права як галузевого елементу системи національного права для реалізації економічної функції держави.

Зміна економічних засад існування держави, а отже і економічної функції держави з об'єктив-

ністю передбачає й модифікацію адміністративно-правового регулювання реалізації такої функції, використання новаційного інструментарію (наприклад, адміністративно-правових договорів, адміністративних послуг тощо), певні зміни в унормуванні організаційно-правового забезпечення публічного адміністрування в економічному секторі відносин (наприклад, формування, реорганізацію, оптимізацію діяльності податкових, митних органів, визначення алгоритму діяльності й організаційної побудови інспекційних органів), розширення сфери використання економічних методів адміністрування (пільгове кредитування, оподаткування, принцип «єдиного вікна» у процедурних відносинах із приватними особами), впровадження диспозитивних засад регулюючого впливу (наприклад, повідомлення на відміну від отримання дозволу, звуження переліку видів діяльності, які підлягають ліцензуванню, тощо). Отже, адміністративне право як самостійний галузевий елемент системи національного права відіграє досить важливу роль у забезпеченні реалізації економічної функції держави з огляду обов'язкового державного впливу у зазначеній сфері відносин (зі зміною ступеню такого впливу, залежно від напрямків, стратегії розвитку держави, зміни векторів співпраці тощо) й потреби забезпечення реалізації економічних інтересів як держави, так і приватних осіб. Поряд з іншими галузевими елементами системи права, адміністративне право для забезпечення реалізації економічної функції держави використовує весь нормативний інструментарій задля унормування відносин публічного адміністрування в економічному секторі відносин.

II. Система адміністративного права й її співвідношення із роллю адміністративного права у реалізації економічної функції держави. Система адміністративного права традиційно розглядається у доктрині як «розміщена у логічній послідовності сукупність різноманітних нормативних регуляторів (норм, інститутів та галузей), за допомогою яких здійснюється вплив на поведінку і свідомість учасників суспільних відносин, що формуються у сфері публічного адміністрування» [10, с. 853], як «внутрішню його структуру» [11, с. 17], як «об'ємне за змістом правове утворення, що формує галузь» [12, с. 70].

Не зважаючи на єдність поглядів вчених-адміністративістів щодо розгляду системи галузі права як її внутрішнього поділу, різними є підходи до визначення її складових елементів. Так, умовно можна виділити кілька базових доктринальних поглядів щодо наповнення системи адміністративного права: а) «традиційний», згідно з яким використовуються галузі, підгалузі, інститути, норми (наприклад, роботи Ю. Битяка,

В. Гарашука, Н. Матюхіної, О. Зими та ін.); б) «класичний», який є характерним для наукових, навчальних джерел, підготовлених вченими-адміністративістами на підставі сприйняття наукових галузевих положень XX ст., із виокремленням Загальної та Особливої частини адміністративного права, а іноді й Спеціальної частини (наприклад, роботи О. Кузьменко, В. Колпакова, Р. Миронюка, В. Доненка та ін.); в) т. зв. оновлений, сформований на підставі сприйняття як доктринальних галузевих положень XVIII-XIX – пол. XX ст., так і положень зарубіжної правової доктрини, із адаптацією відповідних положень до потреб національної нормотворчості та правозастосування й використанням Загального і Особливого адміністративного права (наприклад, роботи Р. Мельника, Т. Карабін та ін.).

Кожен із запропонованих варіантів дозволяє з'ясувати співвідношення адміністративного права, складових його елементів із економічною функцією держави, а точніше використання елементів системи адміністративного права у реалізації економічної функції держави. Якщо мова йде про «традиційний» підхід, то регулювання реалізації економічної функції здійснюється за допомогою, насамперед, інститутів нагляду, контролю, адміністративних процедур, адміністративного договору, актів планування. Якщо ж в підгалузевому аспекті підійти до аналізу цього питання, то можна стверджувати про використання ресурсу адміністративно-процедурного права, реєстраційного права, адміністративно-деліктного права тощо.

В аспекті аналізу такого співвідношення з акцентом на «класичний» підхід розуміння системи права можна виділити елементи Загальної частини (інститути публічного адміністрування, суб'єкти публічної адміністрації тощо) й Особливої частини, в якій традиційно виділяються: адміністративно-правове регулювання економікою, адміністративно-правове регулювання у галузі транспорту, фінансів, екології, господарської діяльності, торговельної діяльності, тощо.

Висновки з даного дослідження. Ну, і нарешті, у контексті основного погляду на систему адміністративного права цілком можна вести мову про виокремлення, поряд з елементами Загального адміністративного права, зорієтованими в т.ч. на врегулювання відносин реалізації економічної функції держави (адміністративні акти, адміністративні договори, публічне майно, публічне правонаступництво, акти планування, контроль, нагляд, адміністративні процедури тощо), й про численні елементи Особливого адміністративного права, роль яких щодо реалізації економічної функції держави заперечувати неможна. До таких можна віднести адміністративно-господарське право (детальний аналіз якого у своїх роботах,

із акцентом на зв'язок із економікою та використання нормативного галузевого інструментарію для його врегулювання, пропонують С. Поздняков, С. Петров, Р. Мельник та ін.), адміністративно-земельне право (з поглибленим його аналізом у роботах В. Бевзенка), будівельне, містобудівне право тощо, які сфокусували у тій чи іншій мірі фактично на забезпеченні реалізації підфункцій економічної функції держави. Безперечно, реалізація останньої забезпечується не лише за допомогою правових регуляторів, однак їх роль є важливою, й серед таких регуляторів своє місце (з акцентом на регулюючий вплив держави на економіку, на забезпечення економічних інтересів держави, аналогів приватних осіб за будь-яких умов) посідає й надалі зберігає адміністративне право,

й в аспекті співвідношення економічної функції із системою адміністративного права (особливо в аспекті оновленого доктринального погляду на неї й виділення складових Особливого права, які фактично кореспондуються із підгалузевим поділом економічної функції), це прослідковується досить чітко. Таке співвідношення варто враховувати при формуванні наукового базису для сучасної вітчизняної нормотворчості, зорієнтованої на забезпечення регулювання відносин публічного адміністрування в економічному секторі задля охоплення всього змістовного багатоманіття останнього й ефективності такого регулювання як щодо економічного сектору в цілому, так і його складових, використовуючи весь адміністративно-правовий інструментарій.

ЛІТЕРАТУРА

1. Джураєва О.О. Функції сучасної держави : Автореф. дис...к.ю.н.: 12.00.01. Одеса, 2006, 20 с.
2. Ковч В.В. Еволюція економічних функцій держави в умовах формування інноваційної економіки : Автореф. дис. к.е.н.: 08.00.01. К., 2012. 18 с.
3. Варич О.Г. Економічні функції сучасної держави : природа, зміст, тенденції розвитку в Україні : автореф. дис... к.ю.н.: 12.00.01. Київ, 2006, 20 с.
4. Свиридчук Н.П. Щодо формування напрямків реалізації економічної функції держави у сучасному суспільстві. *Право і суспільство*. 2012. № 5. С. 12-16.
5. Мотиль І.І. Становлення та розвиток поняття функцій сучасної правової держави. *Право і суспільство*. 2011. № 2. С. 47-51.
6. Лоцихін О.М. Економічна функція в системі внутрішніх функцій сучасної держави. *Проблеми законності : респ. міжвід. наук. зб.* / Відп. ред. В. Тацій. Х.: Нац. юрид. акад. 2007. Вип. 89. С. 3-10.
7. Лоцихін О.М. Економічна функція сучасної держави: її наукові основи та кадрове забезпечення. *Бюлетень Міністерства юстиції України*. 2006. № 12. С. 27-36.
8. Лоцихін О.М. Теоретично-правова характеристика економічної функції сучасної держави : Автореф. дис...д.ю.н.: 12.00.01. Київ, 2010, 12 с.
9. Актуальні проблеми теорії держави та права: навч. посіб. / Є.В. Білозьоров, Є.О. Гіда, А.М. Завальний та ін.; за заг. ред. Є.О. Гіди. К.: ФОП О.С. Ліпкан, 2010, 260 с.
10. Велика українська юридична енциклопедія: у 20-Т. Харків. Т. 5: Адміністративне право / редкол. Ю.П. Битяк (голова) та ін.; Нац. акад. прав. наук України; Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України; Нац. юрид. унів. ім. Ярослава Мудрого, 2020. 960 с.
11. Коломоєць Т.О. Адміністративне право України. Академічний курс : підручник. К.: Юрінком Інтер, 2011. 576 с.
12. Загальне адміністративне право : підручник [Гриценко І.С., Мельник Р.С., Пухтецька А.А. та ін.]; за заг. ред. І.С. Гриценка. К.: Юрінком Інтер, 2015. 568 с.

REFERENCES

1. Dzhurayeva O.O. (2006) Funktsiyi suchasnoyi derzhavy : Avtoref. dys...k.yu.n.: 12.00.01. Odesa, 2006, 20 s. [in Ukrainian]
2. Kovch V.V. (2012) Evolyutsiya ekonomichnykh funktsiy derzhavy v umovakh formuvannya innovatsiyanoi ekonomiky : Avtoref. dys. k.e.n.: 08.00.01. K., 2012. 18 s. [in Ukrainian]
3. Varych O.H. (2006) Ekonomichni funktsiyi suchasnoyi derzhavy : pryroda, zmist, tendentsiyi rozvytku v Ukrayini : avtoref. dys... k.yu.n.: 12.00.01. Kyiv, 2006, 20 s. [in Ukrainian]
4. Svyrydyuk N.P. (2012) Shchodo formuvannya napryamkiv realizatsiyi ekonomichnoyi funktsiyi derzhavy u suchasnomu suspil'stvi. *Pravo i suspil'stvo*. 2012. № 5. S. 12-16. [in Ukrainian]
5. Motyl' I.I. (2011) Stanovlennya ta rozvytok ponyattya funktsiy suchasnoyi pravovoyi derzhavy. *Pravo i suspil'stvo*. 2011. № 2. S. 47-51. [in Ukrainian]
6. Loshchykhin O.M. (2007) Ekonomichna funktsiya v systemi vnutrishnykh funktsiy suchasnoyi derzhavy. *Problemy zakonnosti : resp. mizhvid. nauk. zb.* / Vidp. red. V. Tatsiy. KH.: Nats. yuryd. akad. 2007. Vyp. 89. S. 3-10. [in Ukrainian]

7. Loshchykhin O.M. (2006) Ekonomichna funktsiya suchasnoyi derzhavy: yiyi naukovi osnovy ta kadrove zabezpechennya. *Byuleten' Ministerstva yustytitsiyi Ukrayiny*. 2006. № 12. S. 27-36. [in Ukrainian]
8. Loshchykhin O.M. (2010) Teoretychno-pravova kharakterystyka ekonomichnoyi funktsiyi suchasnoyi derzhavy : Avtoref. dys...d.yu.n.: 12.00.01. Kyiv, 2010, 12 s. [in Ukrainian]
9. Aktual'ni problemy teorii derzhavy ta prava: navch. posib. (2010) / YE.V. Biloz'orov, YE.O. Hida, A.M. Zaval'nyy ta in.; za zah. red. YE.O. Hidy. K.: FOP O.S. Lipkan, 2010, 260 s. [in Ukrainian]
10. Velyka ukrayins'ka yurydychna entsyklopediya (2011) : u 20-T. Kharkiv. T. 5: Administratyvne pravo / redkol. YU.P. Bytyak (holova) ta in.; Nats. akad. prav. nauk Ukrayiny; Instytut derzhavy i prava im. V.M. Korets'koho NAN Ukrayiny; Nats. yuryd. univ. im. Yaroslava Mudroho, 2020. 960 s. [in Ukrainian]
11. Kolomoyets' T.O. (2011) Administratyvne pravo Ukrayiny. Akademichnyy kurs : pidruchnyk. K.: Yurinkom Inter, 2011. 576 s. [in Ukrainian]
12. Zahal'ne administratyvne pravo (2015) : pidruchnyk [Hrytsenko I.S., Mel'nyk R.S., Pukhtets'ka A.A. ta in.]; za zah. red. I.S. Hrytsenka. K.: Yurinkom Inter, 2015. 568 s. [in Ukrainian]